

FOGARAS ÉS VIDEKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.

Nyílt tér: soronként 20 fill.

Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Főpásztori látogatás.

Mint lapunkban már jeleztük is, Majláth G. Károly gróf, róm. kat. püspök f. hó 26-án a délutáni vonattal Fogarasba érkezett, hogy bérnyalásban részesítse a hívőket. A város és a róm. kat. egyház fényes fogadtatást rendezett ez alkalommal és hogy ez a fogadtatás ilyen impozáns módon sikerült, az sok részben a nem katolikusok dícséretére érdemes hozzájárulásának is köszönhető. Ki kell emelnünk, hogy ugy a házak kidíszítésében, mint az egész fogadtatási ünnepélyen való résztvevésnél Fogaras egész közönsége oroszlánrészt vett magának és ezért bizonyára a kath. hívek őszinte háláját vívták ki.

A vasutnál.

A város egész napon át ünnepi hangulatot mutatott. A küldöttség kivonulása, a házaknak a vasutól a kath. templomig való díszítése, a diadalkapu, a fogatok fel s alá vágatása, élénk sürgés-forgás képét mutatták.

A városháza előtt három órakor gyülekeztek már a kocsi. Négy óra után indult a hivatalos fogadó bizottság a díszes fogatokon az állomáshoz, sok kíváncsi nép kíséretében. A vonat hangos éljenzés között robogott be. Az ajtó felpattant és fürgén, kedvesen szállt ki a várvavárt vendég csekély számú kíséretével, mert Majláth püspök nem barátja annak, hogy a lelkeseket elvonja hiveitől. Széll József, vármegyénk agilis főispánja, lelkes beszéddel üdvözölte vármegyéje székhelyén a püspököt a megye nevében, örömet fejezte ki a látogatás felett és kérte a főpapot, hogy tartsa meg jóemlékezetében és szeretetében e megye, e város lakosságát. A szívből jövő szavakra az illusztris vendég szeretetreméltóan válaszolt, kiemelve, hogy mindenkor milyen szívesen jön Fogarasra és szeretettel gondol hiveire és a város egész lakosságára. A kedves szavak elhangzása után lelkes éljenzés között indult meg a fényes kocsi a diadalkapu felé, amely a Herszényi féle ház előtt lengette nemzeti zászlóit.

A diszkapunál.

Itt játszódott le a fogadtatás legfényesebb része. A zöld lombokkal szegélyezett kocsit két oldalán a tüztől kordont vontak és a gyalogjárókra szorították le a temérdek népet. A szép diszkapu, a zöld lombok, a virágokkal és trikolorokkal díszített házak, az utcát ellepő, ünnepi ruhába öltözött néptömeg, az ablakokban látható bájos női fejek, gyönyörű látványt nyújtottak. Herszényi Imre polgármester a város nevében üdvözölte a magas vendéget, szép beszédben mutatott rá azon tényre, hogy nemcsak a róm. kat. egyház hívei, hanem vallás és nemzetiségi különbség nélkül a város egész lakossága osztatlan szeretettel és tisztelettel üdvözlí és fogadja a püspököt. Bisztray József központi főszolgabíró, róm. kat. egyház-tanácsos, a kat. egyház nevében mondott rövid, szívből fakadó beszédet, melyben hálás köszönetet mondott a főpásztori látogatás kegyes ténye felett, kívánva, hogy az isten áldása kísérje a főpásztor apostoli működését mindenkor.

TÁRCA.

A főgimn. aldunai kirándulása.

„Wenn jemand eine Reise tut,
So kann er was erzählen.
Dum nahm ich meinem Stuch und Hut,
Und tat das Reisen wählen.“

Ezzel kezd egy bizonyos Urian nevű globetrotter a maga uti tapasztalatainak elbeszélését, már mint a citátumból kitetszik, nem valamely brit földrajzi társaság hivatalos közleményeiben, hanem a nótában. Minthogy engem mindmáig nem tiszteltek meg azzal, hogy tagnak bevásároltak volna ama előkelő societyba, szívesen engedek a leibjournalom caöndes főmunkatársa fölszólításának és elmondom husvétí kirándulásunk, azaz hivatalosan: tanulmányi utazásunk viselt dolgait, bár nem rajzolhatok mindig esendéletet, hanem helyel-közzel inkább csengéletet.

Urian urat nem kegyeletből helyeztem vallomásaim belépő kapuja felé, hogy meg-süvegelem, nem ám. Sőt oda tettem, hogy lesajnáljam azon fosszilis elmaradottsága miatt, mely per pedes utaztatta szegényt megtoldva ezt az olesó de kissé érzékeny alkalmatosságot egy fősponos automobilal, a bottal, hogy utközben baja ne essék az egyensúly dolgában, mert jól tudják az okle-veles fizikusok és mérnökök, hogy három

lábón áll legbiztosabban mindenki a leghehujásabb alapon is. Az óvatos suszterek ezt különben régen tudták — tapasztalatból, mert 3 lábú trónon ülnek.

Hát mi bizony nem bot és kalap után nyultunk, hanem úgy Toldi György módjára mint nagy urak egy karosszékre . . . nem kérem, karosszéba vetettük magunkat és hosszú kocsi-sorban — ahogy az előkelő képviselő-jelöltek kortes utjairól írni szokták — a gummirádlit fölsőlegessé tevő elosztikus sárban kihajtottunk az állomásra. Sok ablak szellősödött utunk mentén.

Majd helyet foglaltunk a rendelkezésünkre bocsátott extra kocsi-ban, mely nem hiába, hogy extra volt, hanem rajta is extra volt minden. Már a vonat sebessége is azt az örökszép elvet követte: „Lassan járj, tovább érsz“, és következetesebben meg jellemesebben ragaszkodott hozzá mint némely ó-meg ujkori filozófus. A kocsi úgy csilingelt, reesegett és ropogott az egész hangskálán végig, hogy bátran azt képzeltük, hogy valamely ideszakadt csaelani piszeorru kvartett klárinettázza nekünk az első elemőzsiapusztitáshoz. Deres fővel mosolyogtak ránk az öreg küküllői hegyek eltörődve az élet viszontagságaitól. Annál büszkébben ostromolták az eget a havasok kemény óriásai. kik fiatalos elbizakodottsággal tekintettek a magasba nem törődve Franklinnak már mint

a Benjaminsnak figyelmeztetésével: Hajolj meg szerényen.

Bizva a Jupiter pluvius, azaz nivalis jóindulatában megvacsoráltunk Szebenben és tovább indultunk Kiskapus felé. Magától értetődik, hogy már nem harmadik osztályon, hanem másodikon, mert olyan hasznos fedezést tettünk, melyért megirigyelhet bármely külügyminiszter. Mert kérem: Fél harmadik osztályt fizetni és egész második osztályban utazni nem csekélyebb rekord mint a Lusitania sikere.

Sebők kollegáuról már eddig is tudtam, hogy van neki a füle mögött, ahogy Blumauer mondja Junóról az Aeneis travestiájában, de mégsem tudtam azt, hogy egyuttal egy igazi gerieben diplomata, mivel ezt a tehetségét véka alá rejtette nagy szerényen. Most azonban nagy serényen érvényesítette kiállva a küzdőtérre paizsán olvasható azon Talleyrandi devizzel: „többet ésszel mint erővel.“ Szép simán beszélt a Mávot reprezentáló közeg értelmes fejével, hogy hát jobban esnék nekünk egy valamire való második osztályu kocsi, mert tanulmányuton tanulmányutaznánk ugyan vagy mi; de már vegyileg alig észre-vehető percenttel ohajtja a mi szegény tes-tünk ama rozoga alkotmány behatóbb tanulmányozását, melyen jöttünk és mely veszedelmesen hasonlítva Noé bárkájához, már eddig is tulságosan érezette minden egyes

A püspök válasza.

Kenetteljes, szép szavakkal felelt a püspök a két beszédre. Kiváló szónoki tehetsége e rövid szavakban is kitűnt. Kiemelte, hogy különösen azért jön oly szívesen Fogarasra, mert jól esik szívének, látni azt az egyetértést, azt az összhangot, mellyel a város oly különböző nemzetiségű, vallásu lakói megbecsülik egymást. Szívesen jön továbbá, mert hivei vallásossága és buzgósága jól esik lelkének. Kívánja, hogy az isten áldása legyen Fogaras város és vármegye minden lakóján.

A bevonulás.

Most megindult a kocsisor. Elöl, nemzeti lobogót tartó rendőrrel a bakon, a díszbe öltözött rendőrkapitány kocsija. Utána magyar ruhás kocsissal, a főispáni fogaton Majláth G. Károly gróf püspök és Széll József főispán. Harmadik kocsin Pekry Sándorné, Széll Józsefné és Földváry Ödön. A további kocsikon a püspököt kísérő vendégpapok és a fogarasi fogadóbizottság tagjai. A bevonulás, fényes fogataival valóban impozáns látványt nyújtott, amiért a rendezőség külön dicséretet érdemel.

Zankó Magduska.

A fogadtatás legbájosabb jelenete következett most. A templom bejáratánál a róm. kat. iskola növendékei, ünneplő ruhákban, kétoldalt sorfalat állottak. A püspököt bájos, hófehér ruhás leánya állította meg utjában. Elragadó szeretetreméltósággal, néhány üdvözlő szó kíséretében, szép, fehér virágsokrot adott át a püspöknek, akit láthatólag

meghatott e meglepetés. Jóságosan köszönte meg a kedves gyermek virágait.

A templomban.

A templomot zsufolásig megtöltötte a nép. A bevonuláskor a kat. templomi énekkar üdvözlő éneket zengett nagyon szépen, majd a püspök, hat pap segédletével vespertartást tartott. Beszélt is a hivekhez, megnyerő közvetlenséggel mondván el idejövetele célját és három napi itt időzésének programját.

Este.

A közönség kivonulván, a püspök megvizsgálta a templomot a legnagyobb részletességgel. Ezt elvégezvén, megkezdették a gyóntatást. Késő estéig a hivek szolgálatára állt a buzgó főpásztor, s rövid vacsora után a ferencrendiek zárdájában a számára berendezett lakosztályban nyugalomra tért.

Másnap,

Szerdán már kora reggel gyóntatott a püspök. Reggel 7 órakor misét mondott, azután pedig a róm. kat. elemi iskolában az elemi, a polgári leányiskola és az áll. főgimn. katolikus növendékeinek hitoktatását vizsgálta meg. Délben ebéd volt és azután egész délután a hivek szolgálatára állott a püspök.

Csütörtökön.

F. hó 28-án is kora reggeltől gyóntatott a fáradhatatlan főpap. Reggel 8 órakor misét mondott, mely alkalommal az énekkar ismét szépen énekelt. Mise után a templom előtt két sorban felállított bérmandókat bérálta a főpásztor, fényes segédlettel. A fehér ruhás gyermekek megható látványt képeztek.

Bérmálás után a küldöttségeket fogadta a püspök, délben diszebed volt, délután pedig ismét a hivek szolgálatára állt. Este 6-kor májusi ájtatóságot tartott. Pénteken.

Pénteken reggel misét mondott a püspök, mise után az áll. főgimnáziumot látogatta meg az illusztris vendég és Dr. Zalai tanár latin óráját a VI. osztályban végighallgatta. A gimnázium igazgatósága a váratlan, magas látogatót rögtönzött, rövid fogadtatásban részesítette. Délben ebéd volt, amelyen többen vettek részt.

Az elvonulás.

Délután egy órakor érzékeny bucsu után vonult el Homoródra a magas látogató, hosszú időre elszakadván fogarasi hiveitől. A bucsuzás alkalmával szép beszédet mondott, mire éljenzés és a szeretet egyéb, őszinte jeleinek nyilvánítása közben megindult a díszes fogat, mind gyorsabban a messze távol felé, míg végre a por és ködfátyolban eltűnve, ma már csak néhány hervadt falomb, tépett virág, de ami fő: felüdült lelkek és megvigasztalt szívek mutatják a kedves vendég itt időzésének nyomát.

Halmy Gyula.

Törvényhatósági bizottsági közgyűlés.

Fogarasvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 25-én reggel 9 órától kezdődően tartotta meg ez évi rendes tavaszi közgyűlését mely meglehetősen zajos vitaközzel indult meg (értve az alispáni jelentés kapcsán keletkezett vitát) de később esendesen és a rendes mederben folyt le.

csonti alkotórészünkkel praehistorikusan fogatékos és szögletes műveltségét. Mindenki anatómiai pontossággal tájékozódott különböző csontjainak elhelyezéséről, mert érezte, ha más okból nem is hát azért, hogy a kályha vagy nem tudom miféle csörömpölt Wells fantáziájú masina ott ácsorogva a kocsiban gyengéd barátságos oldalba tapogatta, hogy megmérje a bordák ruganyosságát.

Előzőkeny uri emberrel lévén dolgunk csakhamar átszálltunk a párnás kocsiba. Itt elhelyezkedtünk és aki tehette aludt. Hajnalban a Maros völgyében robogott vonatunk s lassankint sorban gyönyörködöttünk a természet és történelem emlékezetes szépségeiben. A kirándulást bevezető előadástól a tanulók már ismerték az ut minden fontosabb pontját és Piski, Déva stb. alig szorultak újabb magyarázatra.

Piskin leszállottunk és megreggeliztünk, így és azt, ahogy Amerikában szokták a prairiek táján, mikor belép a kávéházba két

párbajozni akaró gentleman és sietve egy parancsol: Hot coffee and pistols fer tivo! Az igaz, hogy pisztoly nem fenyegetett minket azért mégis express gyorsasággal kávéztunk és sietve ismét beszálltunk.

Kimenőben arra figyelmeztetnek, hogy az egyik kisebb utitárs megfélemlített kávézni. Okát nemsokára megtudtam. A vonaton csakhamar kipakkolt a vitéz és kisült, hogy már Piski előtt is vitézül pusztította tortáit és más süteményeit. Innen a kávéval szemben tanusított étvágytalanság A rögtön itélő bíróság akcióba lépett és elkobzásra ítélte az édességeket. Akadt egy másik gonosz is. Ez cukorkaszállítónak vagy utazónak tévedt velünk, mert egész mintagyűjteményt vitt magával.

Utközben megfigyeltük a nép változó ruhaviseletét, arctípusát, mert már közeledtünk a Bánság etnografiai Kaleidoszkopjához. Rendkívül megtetszett a Maros északi partja remekül megművelt szőlővel, majd Arad

táján a messziről látható Világos vára. Megilletődött mindenki a szomorú emlékeztető név hallatára a gyászos hely láttára. Pedig a katasztrófa napjain is reménytelül tölthette el Világos neve a bus hazafiakat, mert hál' Istennek: kivilágosodott a magasság ege a borus veszedelem után.

A megrázó történelmi esemény fölötti me-rengés mélyítette és a művészet varázskézével a szépség eszméjébe fölemelte az aradi vértanúk szobrának megtekintése. A visszaemlékezés rideg érzelmei, keserű fellobbanásai a művészet hatása folytán megenyhülnek. Bár talán még öntudatlanul, de biztosan kél a komoly gondolat az ifju lelkekben, hogy ama hősök vére érettünk is folyt és kötelességeket ró mireánk is.

Az alföld „tengersik vidékén“ zónázva nemsokára eljutottunk Temesvárra. A város és állami főgimnázium néhány képviselője már várt az állomáson és nagyon megörültünk, mikor alig néhány lépéssel ott voltunk

ENERGIN

EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2.50 KORONA.

Kapható a gyógyszertárakban, de biztosan az

ENERGIN vállalatnál PÉCSÉTT, mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hizlaló és vértisztító szer!

Számos előkelő orvostanár és szaktekintély által kitünő eredménnyel kipróbálva!

Gyermekeknél: Siettetni a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ótvart — biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését — javítja és rendezi az emésztést.

Felnőtteknél: Utólráthatetlen vércépző, gyengédkedőknél erősítő és mirigyoszlató szer, — mellbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

Főispán ur reggel 9 órakor a meghívására Simon Jenő törv. hat. bizottsági tag vezetése alatt kiküldött 5 tagú küldöttség élén diszmagyarban jelent meg a közgyűlésben. Rövid beszéddel megnyitotta a rendes közgyűlést. Az alispán kéri hogy a tagoknak másban már megküldött félévi jelentése tudomásul vétessék.

Sokoldalú érdekességénél fogva nem tartjuk feleslegesnek ezen jelentését nagyobb részében közölni. Mely így szól:

Méltóságos Főispán Ur!

Tekintetes vármegyei törvényhatósági bizottsági közgyűlés!

Az 1886. évi XXI. t. c. 68. §. rendelkezése értelmében van szerencsém a törvényhatóság állapotáról a lefolyt 1907. évi okt. hó 1-étől 1908. évi április hó végéig terjedő időre jelentésemet a következőkben megtenni.

Említett időszakban a vármegyei közigazgatás zavartalanul, rendben folyt.

A vármegye szervezetében azon változás történt, hogy 1908. évi január hó 1-ével Fogaras nagyközség miniszteri engedély folytán rendezett tanácsú várossá alakult át és szervezkedett, továbbá Ó- és Ujperumbák kisközségei ketté választása folytán 1906-ban keletkeztek a szétválasztási engedélynek Belügyminiszter Ur által történt visszavonása következtében Felsőperumbák község elnevezés alatt újból egyesültek.

A múlt év végével lejárván a megválasztott vármegyei tisztviselők megbízása annak megelőzőleg 1907. évi december hó 23-án tartott tisztújítási rendkívüli közgyűlésén a tisztikar újabb 6 évi 1913. év végéig terjedő időtartamra választott meg.

Az ügymenet és az ügy valamint a pénzkezelés úgy a központban mint pedig a járási hivataloknál és a községi előljárásoknál hatósági felügyeleti szempontból a fennálló szabályok értelmében megvizsgáltott és általában kielégítőnek találtott. Az itt ott talált hiányok és szabálytalanságok pótlása és megszüntetése iránt a szükséges rendelkezések a hatóság által mindegyik

mindegyik esetben megtétettek.

Ily jelentősebb hatósági rendelkezés történt Széll József főispán ur öméltségéről az általa megtartott községi hivatalok megvizsgálása alkalmából a midőn a talált nagyobb mérvű rendtelenségek, szabálytalanságok, továbbá hivatali kötelesség elmulasztások és kötelesség sértések, valamint az észlelt szabálytalan vagyon és pénzkezelés miatt az alsóvisti körjegyző, továbbá a felsővenicei községi előljáróság és a kopacseli községi bíró, jegyző és pénztárnok ellen a két utóbbinak az állásuktól való felfüggesztése mellett a fegyelmi eljárást elrendelni szükségesnek tartotta.

Az ügymenet és ügykezelés terjedelmét az egész 1907. évre kiterjedőleg, továbbá a vármegye közigazgató és egyes hivatali szerveinek és az egyes előadók tevékenységét az alább közölt adatok tüntetik fel és pedig:

I. A vármegyei törvényhatósági bizottság tartott 2 rendes közgyűlést a melyeken tárgyalt összesen 1081 ügyet; továbbá tartott augusztus hó 26-án egy diszközgyűlést méltóságos Széll József ur kinevezett új főispán ünnepélyes beiktatása és december hó 23-án tisztújítási közgyűlést az általános tisztújítás alkalmával. A közigazgatási bizottság tartott 12 rendes havi ülést; ennek albizottságai és pedig: a fegyelmi választmány 5 ülést, a gyámügyi felelősségi küldöttség 6 ülést, a pótdadó felszámolási bizottság 7 ülést, a II. od foku erdőbíróóság 10 ülést, a munkaadó és munkások közötti vitás ügyekben eljáró II. od foku bíróság 1 ülést és az erdészeti albizottság 11 ülést tartott, melyekben mindössze elintéztetett 2513 ügydarab, — melyek közül előadott az alispán által 13, a főjegyző által 283, az I. aljegyző által 575, a II. aljegyző által 245, az árvaszéki elnök által 76, a kir. pénzügyigazgató által 130, a kir. tanfelügyelő által 18, a kir. államépítészeti hivatal által 95, a vármegyei tiszt főorvos által 95, a vármegyei tiszt főorvos által 14 és a kir. erdőfelügyelő által 466 ügydarab.

Mind tovább tartott a vármegyei iga-

zó választmány 7, az állaudó bíráló választmány 5, a vármegyei egészségügyi bizottság 3, a tiszt nyugdíj alapot kezelő választmány 6, a jegyzői nyugdíj alapot kezelő választmány 6, a megyei közokmánykezelő bizottság 7 ülést. A vármegyei központi választmány pedig tartott 4 ülést és 30 ügydarabot intézett el.

Az ügyforgalom a következő volt: alispáni iktatóra érkezett eredeti 10085 ügydarab, számhoz pedig érkezett 4973 vagyis összesen 15049 ügydarab, melyekből elintéztetett alispán által 346, a főjegyző által 2092, az I. aljegyző által 5662, a II. aljegyző által 3879, a tiszt főorvos által 1009, a törvényhatósági kir. állatorvos által 549, a levéltárnok által 365, az I. közig. gyakornok 530, a II. közig. gyakornok 237, a kir. számvevősegi kirendeltség által 291 és az irodaigazgató által 89 ügydarab.

Az árvaszék iktatójára érkezett eredeti 12958 ügydarab, számhoz pedig 2148 darab, összesen 15106 darab. Ezekből elintéztetett Booskor Ádás helyettes elnök I. árvaszéki ülnök által 4477 darab, Poparád Áron II. árvaszéki ülnök által 5268 darab és dr. Neamtiu János árvaszéki ülnök által 5361 darab. Az árvaszék által tartatott 51 teljes és 81 tanács ülés.

Gyámhatóság alá tartozott az 1907. év végével 9022 kiskoru és 809 gondnokolt.

Fegyelmi eljárás volt folyamatban vármegyei tisztviselők ellen 3 ügy és ebből befizetett 2 ügy, községi előljárósági tag ellen 3 ügy és ebből befizetett 2 ügy, Községi előljárósági tag ellen folyamatban volt 53 és befizetett 48 ügy. Rendbíróság alkalmaztatott vármegyei alkalmazott ellen 4 esetben 22 kor. összegben. Községi előljárósági tagok ellen 20 esetben 150 korona összegben.

A vármegyei alapok évnegyedenként a kir. pénzügyigazgatóság kiküldöttje által a vármegyei alispán és árvaszéki elnök közreműködése mellett szabályszerűen rovincsolattak és rendben kezelve találtattak.

(Folyt. köv.)

ebéddel váró szállónkban.

Ebéd után nyomban utrakeltünk, hogy megnézzük a város nevezetességeit. Tekintve azt, hogy Temesvár egyes városrészei tekintélyes távolságra húzódnak meg egymástól, egy kis próbagyalogolást végeztünk ezen délután. Hogy nem jártunk úgy mint nemrégén a bileki magyar bakák, csak hiteles bizouyítéka annak, hogy a társaság valamennyi tagja „tauglich ohnegebrechen“ bevált a legakupulusosabb ezredorvos előtt is. Ezen ugyszólván kisebb kaliberű versenyfutás tartott úgy délutáni 4 órától esti 8 óráig. Megnéztük a Bánság sárga vízének a Bégának épülő osztonóját, meg a régi várfalakat, melyeknek még meglevő maradványait erősen bontják; megtekintettük a nevezetesebb épületeket. Ezeknek budapesti kaszárnystilusa bizony nem mindig imponálhatott nekünk, mert utóvégre mit csodáljon az ember egy asákvásznas téglalabyrinthon.

Azonban fogalmat kapott a művészi alkotásról még a legkisebb fiú is, mikor a milleniumi templomba beléptünk. A naiv lelkeknek imponált, az érettebbeken meg nem rontott semmit sem azon fölösleges kommentár, hogy majdnem egy millióba jött a városnak ez a sikerült műremek.

Itt most egy fejezetet idézhetnék a

temesvári Bådeckerből, ahogy modern utleírásokban szokták, hogy elámul a nyájas olvasó. De nem tesztem.

Programunk egy előre nem látott ponttal gazdagodott, mert Temesváron tudtuk meg, hogy éppen érkezésünk napján nyílt meg egy konyhaművészeti kiállítás. Megnéztük. Sok volt, szép volt, gyönyörű volt, csak nekünk időnk nem volt. Ugy jártunk mint az egyszeri német, kit — mikor még 300 és nem tudom hány hazája volt — valami viselt dolga miatt kidobtak az egyik államcskából. Minthogy a kidobás érvényesítésével megbízott közegek egy kissé markos buzgalommal működtek, a kisubolt egyén oly egyenletesen gyorsuló sebességgel léghajózott, hogy csak vázlatosan ismerkedhetett meg a szomszédos suverénitás látnivalóival, mert hamarosan ott ereszkedett le a harmadik státusban.

Beléptünk tehát, tova siettünk és — végtelenül sajnálkoztunk azon, hogy oly rövidre szabtuk temesvári tartózkodásunkat. Az enivalók Eldorádója szebb volt mesebeli mintájánál, mert itt nem káshelyen kellett magát keresztül ennie a kutató vállalonak. Izletesebb falakon — pardon: falatokon érvényesíthette uttörő munkáját,

(Folytatjuk).

Krebez E.

Olcsó lett a pénz.

Tudom, hogy örömeben nagyot kurjant az olvasó, e kecségtető cím olvasásakor. Igaz, sok optimizmus kell ahhoz, hogy ezt a jó hirt elhigyjük, de hát onnét vettük ahol nemcsak a pénznek, hanem egész Európának intézik sorsát: a világ börzéről.

No most már a cinikus bölcsök is bosztonlépésben járják a bolondját, félre csaphatják a kopott cilindert, mert most már olyan idő köszöntött ránk, hogy még az árva gyerek is rántottcsirkét eszik fejese salátával ezután! Ugy bizony!

Régen vártunk már erre a majálisi időre, mert régt koplal a magyar ember ebben az ősidőktől tartó pénztelen világban. Valahára megértették odafönt a pénzkirályok, hogy mitől nevet a magyar. Mert ha drágább lett a piac, a hus, a házbér, a ruha, a cipő, a kenyér, a tej, a gyufa, a sirhely, ez mind nem busit most már bennünket, had legyen még drágább, bánja a szösz, hivatalosan

ugyis azt jelentik, hogy olcsóbb lett az, amiért mindezeket adják: a pénz: Ennek a ritka jószágoknak úgy megy lefelé az ára, hogy gyönyörűség nézni. Olyan kicsi lett máris a kamat lába, mint egy kínai hercegnőé, s ha így tart az áresés, megérjük, hogy nemsokára egy piculáért egy koronát adnak.

Olvastuk az ujságokban, hogy a Magyar Osztrák Bank főtanácsa, Budapesten tartott legutóbbi ülésén leszállította a kamatlábat négy százalékra, ami azt jelenti, hogy a pénzpiacra dülő, nyomasztó válság teljesen elmúlt. Van már pénz megint bőven. Nagyobb lesz a kelete ismét a járadéknak, meg a záloglevélnek. Kibonthatja szárnyait a vállalkozás, nekilendülhet a munka, van már mivel kenni a gazdasági élet nyirkos kerekét.

Örülünk a jó híreknek, annál is inkább, mert az egészről ugyis csak a jó hírek örvendhetünk. Hogy bőven van pénz, és olcsón osztogatják, azt is csak az ujságokból tudjuk. Közvetlenebb tudomásunk nincs róla. Olyan embert, akinek ugyancsak szüksége van pénzre, mert tudna vele mit csinálni — kettőnél is többet ismerünk, de olyat, akinek sikerült volna négy százalékos kamatra kölcsönt szerezni, — aligha ismer valaki Olcsó pénze Magyarországon csak annak van, aki beteszi a bankba. Olyannak, aki kiveszi onnan, olcsó pénze nincs.

A gazdasági élet bakkancsos köz-katonáinak, akik csak azt ismerik a pénzből, amit garasnak hívnak, az ugynevezett válságos állapot erkölcsileg még vigasztalóbb volt, mert azzal tompította bánatát, hogy nemesak neki nincsen pénze, hanem azoknak sincs, akiknek kellene lennie. Érdemben gyenge vigasztalás, de nem egészen hatástalan.

A aranyfolyam, mely egy időre elveszett a szem elől és valahol a föld alatt kanyargott, megint kibujt a májusi napra és széles medrében duzzadtan hömpölyögnek csengő hullámai. Oivassuk a taksát: olcsón lehet megfürödni benne. De — kinek? Tele van ez az ország szegény, tikkadt, elsanyargatott, szomjas emberrel, akinek ez aranyfolyó vize megváltást, üdülést, felfrissülést, egészséget, erőt jelentene. Rengeteg jóra való ambíció, hasznos akarat, okos terv, jeles ötlet változhatnék tőle üdvös és diadalmas eredményé, de hasztalan és meddő volt minden próbálkozás, hogy hozzá juthasson.

Jobb sora lesz-e ezután? A pénzpiac helyzetének a megjavítása javít-e majd szemmel láthatólag a azoknak társadalmi rétegeknek a helyzetén, a melyeket épen a pénz hiánya akadályoz meg abban, hogy egy nagy, produktív gazdasági élet fejlődjék az országban? Ha

olcsóbb lett a pénz, kapják-e azok is, akik nem akarnak egyszerre egy milliót venni?

X.

H I R E K.

Megvan a telefon!

Örömmel kiáltjuk olvasóinknak, hogy Fogaras újabb, nagy lépéssel halad a modernség felé. A sokat emlegetett, hangoztatott, kért, követelt telefon hálózat megvan, hála érte az áldozatkész kérvényezőknak és a haladó kor hívó szavát megértő főispánunknak! Igaz, hogy még csak elvben van meg, de hát ha ilyen hosszú volt az út az eszme felvetésétől az elhatározásig, remélhető, hogy az elhatározástól a kivitelig sokkal kevessebb idő mulik el.

Lapunknak más helyén a várm. közgyűlésről hozott tudósításban bővebben majd értesítjük olvasóinkat a telefon ügy jelenlegi stádiumáról. Itt csak arra akarunk rámutatni, hogy a kitartó munka mindig meghozza a jutalmát. Nem kell soha elesügedni, nem kell halogatni a gáncoskodókra, hanem kitartóan törtetni a cél felé és akkor előbb vagy utóbb, de az eredményeknek meg kell jönnie.

Hogy mennyit halad ezzel Fogaras előre, azt mindenki beláthatja. Kereskedők, iparosok, orvosok, ügyvédek, bírák, pénzügyi hivatalnokok, akiknek minden csekélységért hosszú levelet kellett írni, vagy pláne hosszú utat tenni, most pár perc alatt személyesen elintézhetik dolgaikat. A közigazgatás pedig egyszerűen megfizethetetlen módon hasznát veszi a telefonnak. Kitűnő ez ellenőrzés szempontjából is, hiszen így a központ bármely percben meggyőződhet, teljesíti-e kötelességét a vidéki tisztviselő stb.

Szóval hála istennek, újabb lépést tettünk előre és ha így haladunk, a vezetés kitűnősége mellett szép lassacskán mindközelebb érjük az önállóság, a megerősödés kecségetető célját.

Halmly Gyula.

— Nyári táncmulatság. A mint értesültünk, — a „fogarasi jogász asztaltársaság“ 1908. évi június 4-én este fél 8 órakor a „Páris“ szálló összes termeiben zártkörű nyári táncmulatságot rendez, a melyre városunk intelligens közönségének a figyelmét ezuttal is felhívjuk.

— Személyi hírek. Kassuba Domokos egri cisztercita rendi főgimn. igazgató, öt napi ittélődés után f. hó 26-án hajnalban Fogarasról elutazott. — Dr. Vermes István kir. alügyész, Császár Béla vizsgálóbíró s Alapy György törv. jegyző a temetkezési egyetemen folyó bünyügyi elővizsgálat megejtése céljából folyó hó 24-én délután városunkba érkeztek s öt napig tartó szigorú vizsgálat után, melyben 19 ezer korona hiányt állapítottak meg eddig, — elutaztak! A vizsgálat folyik tovább.

— Kormánybiztos. A vall. és közokt. m. kir. miniszterium ezidén a békési ev. ref. főgimnázium érettségi vizsgálatára, kormányképviselőül: Major Károly dr.-t, gimnáziumunk agilis és nagyképzetségű igazgatóját nevezte ki. Ime a kultuszminiszter ezzel a kitüntetéssel is Major dr.-nál csak az érdemet s a nagytudást honorálja.

— Kirándulás. A múlt vasárnap f. hó 24-én a helybeli állami főgimnázium V. osztályának 37 növendéke osztályfőnökük Dr. Zalai János tanár vezetésével a csodaszép s a természeti szépségekben gazdag felsőszombatfalvi monastériához rándult ki. A lelkes csapathoz Ambrózy Pál, Friedrich András és Albrich János tanárok, Kiss Károly ref. tanító csatlakoztak. A kirándulás ugyszólván alig került valamibe. Az itteni ménesbirtok igazgatója, az iskolaügynek egyik lelkes barátja Risdorfer László ur szíves volt megfelelő számú igazsakeret s könnyű kocsit bocsátani a kirándulók rendelkezésére. Váltott lovakkal mentünk tovább. Alsószombatfalván Szabó Károly intéző ur nemesak új kocsikkal, de a tanárokat egy kis papramorgóval várta magyáros vendégszeretettel. Nem időztünk sokáig, igyekeztünk célunk felé. Alig hogy átléptük a felsőszombatfalvi határt máris Solomon Leo drágusi jegyzőnek és bájos feleségének vendégei voltunk. Az a figyelem, amellyel bennünket fogadott, örökké bevésve marad mindnyájunk szívében, és mély benyomást gyakorolt ifjaink lelkében. Öröm volt nézni azokat, kipirult arcokat, kik fiának vendégei voltak. Hálásak is voltak ezért; szépen énekeltek, lelkesen éltették a ház urnőjét s a kedves házigazdát, s egy pár szép játékot mutattak be, valamint rendgyakorlatokat is. Bár fél 10-kor már a monastériánál voltunk egész 4 óráig időztünk ott az a pár óra ily vendégszeretet mellett csak egy pillanatnak látszott, a fiukat meg alig tudtuk a hegyek között összeszedni. Este 6-kor a vonattal már itthon voltunk elteleve a természet bájaitól és egy kedves ház vendégszeretetével.

— Meghívó. A „Fogarasvármegyeri Hivatalos Tanítóegyesület“ idei rendes közgyűlését Fogarason, a vármegyei ház nagy üléstermében 1908. június hó 10-én tartja meg, melyre az egyesület tagjait, a hatóságokat és a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívjuk. A gyűlés reggel 8 órakor veszi kezdetét. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. A népiskolai rajztanítás új módját gyakorlatilag bemutatja: Vágner Adolf fogarasi áll. tanító. 4. Az iskolában előforduló balesetek alkalmával való első segélynyújtásról előadást tart: Dr. Hámoszky Oszkár járási tisztiorvos ur. 5. A magyar mondattan köréből szabad előadást tart: Albert János főgimn. tanár ur. 6. Nehány tankönyvet ismertet: Kodrea György alsócsesi áll. tanító. 7. Pénztáros jelentése: a) a pénztár állapotáról; b) a könyvtárról. 8. Az Eötvös-alapnál teendő szoba-alapítvány ügye. 9. Pályatétel ajánlása és kitűzése. 10. Indítványok. 11. Tisztviselők, 6 választmányi- és 2 országos bizottsági tagválasztása. Fogaras, 1908. május hó 11-én. Gábor Dániel, h. elnök. Szentgyörgyi József, titkár. Jegyzet. Közébdéről gondoskodva van. Egy teríték ára: 2 kor. 80 fill. A közében részt venni szándékozók szíveskedjenek magukat a titkárnál f. évi június 6-ig feljegyeztetni.

— **Halálozások.** Kiss János őrmester, f. hó 23-án életének delén, tragikus körülmények között hirtelen elhunyt. Az életéről férfi zsebkésével megsértette foghúsát, ennek következtében vérmérgezést kapott és menthetetlenül elpusztult. Halála városzerte nagy részvétet keltett. Temetésén Balla Károly ref. lelkész szívhöz szóló, magas szárnyalású beszédet mondott, úgy, hogy szem nem maradt szárazon, még a kemény katona embekeknél sem. Az elhunyt kiváló katona volt, fellebbvalói szeretetét teljes mértékben kivívta. Özvegye és egy gyermeke siratja. Nyugodjék békében. — Ugyanek tragikus körülmények között hunyt el f. hó 27-én a kedves, szép Preisler Emma, élete tavaszán. A letört, hervadt virágszál gyászos története mély szánalmat ébreszt a családtól távol állók szívében is és egyttal intő példaul szolgál. A kesergő szülők egyetlen gyermeküket, minden örömeiket, boldogságukat vesztették a bájos ifju lányban, aki városunk egész közönségének élénk emlékezetében van mint egy ref. nőegyleti bálón élőképben szerepelt gyönyörű Ámor. A szerencsétlen fiatal leányt f. hó 29-én temették, nagy részvét mellett. — Özv. Müller Károlyné született Zinnerth Johanna és Walther Regina, két idős, tiszteletreméltó nő is nyugovóra tért az elmúlt héten. Amabban Müller Viktor vármegyei hivatalnok vesztette el édes anyját, emez a kiterjedt Walther családot borította gyászba. Csöndes nyugalommal adjon az Ur, nekik!

— **Érettségi.** A június hó 1-én és 2-án végbemenő szóbeli érettségi vizsgálatok megtartása céljából, K. W a l t h e r Béla tankezületi kir. főigazgató f. hó 31-én este városunkba érkezik.

— **Városliget.** Ugylátszik nem hiába vontuk magunkra a városi kertész haragját, ostorozó cikkeinkkel, mert örömmel látjuk a sétatér és a városliget rendezgetését, tisztántartását. Így is van ez helyesen, hiszen ha minden évben csak egyetlen egy bokorgruppott ültet, egy utat nyit és szegélyez, 8—10 év alatt nem a mostani vad, elhagyatott benyomást tenné kies ligetünk.

— **Diákmajális.** Az egész város által lázas izgalommal várt diákmajális majdnem meghiusult. Toma Miklós, a városliget bérlelje ugyanis megtudván, hogy a rendezőség a tanárok és diákok részére külön főzet, hatszáz korona kárpótlást követelt. Betekintvén a várossal kötött szerződésbe, bebizonyosult, hogy a kárpótlás követelése — a szerencsétlen nemtörődömséggel megkötött szerződés értelmében — jogosult. Ez is élénk fényt vet a régi rendszerre. Így azután, — a horribilis összeget meg nem fizethetvén, — a majális a városligetben lesz megtartva, a tanárok és diákok étkezési és főző helyül Dr. Senchea János ügyvéd közeli szép malomhelyiségét, illetve a malmot környező rétet ajánlotta fel, amelyért méltó dícséretet érdemel. Ott lesz a diákkonyha és sátrakban az étkezés. A közönség azután a papírmalomban Tománál kaphat ellátást. Ez alkalomra Czinege Imre a patakon át, a gimnázium részére ingyen hidat épít. Ime, ha agilis vezetőség és áldozatkész a közönség a rideg üzleti szellem kissébségben marad.

— **A gyalogjárók.** Botrányosak a viszonyok gyalogjáróinkon. A mély árkat képező vízfolyások ugyanis ninesenek vasfedéllel mindenütt ellátva és így a balesetek száma egyre szaporodik. A mit sem sejtő emberek egymásután potyognak el a mély

árkokban és hogy eddig lábtörés nem történt, az igazán különös szerencse. Utána nézve a dolognak bebizonyult, hogy a vállalkozó kötelezve van vasfedelekkel ellátni az árkat. Hogy ezt miért nem teszi, hogy miért nem kényszerítik rá, az érthetetlen. Tudomásunk szerint már feljelentés is ment, egyik, ott eselő uri ember részéről a városháza felé az árkok be nem fedése miatt, de hát hiába, míg valamelyik városi atya ki nem törí ott a nyakát, addig nem intézkednek.

— **Szállítás.** A m. kir. államvasutak igazgatósága a m. kir. államvasutak részére az 1909. évben szükségelt vasúti tölgy illetve bükkfalpa szállításának biztosítására vonatkozó pályázati hirdetménye a brassói kereskedelmi és iparkamara irodájában az érdekeltek által betekinthező. Az ajánlatok f. é. június hó 17-ig nyújtandók be.

— **Verekedés.** Mint hiteles kutforrásból jelentik, f. hó 28-án, áldozásüdtörtön este felé, a városligetben parázs verekedést rendezett egyik beszszelt vendég, aki a pincérel összekülbözött a sörösüvegek mennyisége felett. A megtámadott pincér igyekezett védekezni, a pártjára állt vendégsereg is beleavatkozott a vitába és verekedésbe. Az ügynek bizonyára a bíróság előtt lesz folytatása. Hogy az ilyen botrányok mennyire ártanak a vendéglőnek, amely amugy sem igen látogatott, azt mondani sem kell. Ilyen körülmények között a közönség teljesen elszokik onnét.

— **A mészárosok panasza.** Mészárosaink különösen a bárány és juh húst árulók panaszt emeltek szerkesztőségünkben, hogy a vágóhidról a levágott bárányokat mindjárt nem adják ki nekik, úgy hogy a vevők a hus után kénytelenek ácsorogni a mészárszékek előtt. Mi nem tudjuk, hogy ez a hír mennyiben felel meg a valóságnak, nem is kutatjuk, csak kérdjük, hogy igaz-e ez „audiatur et altera pars!”

— **Magyar otthon.** Elsőrangú penzió a város központján. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett szobák külön bejáratú, villanyvilágítással. Rézágak, fürdők, kitűnő konyha. Olesó árak. Főherceg Sándor utca 30. sz. Budapest.

— **Sósforras.** Folyó évi április hó 26-ikán megjelent lapunkban megemlékeztünk, hogy Sárkány község határában 11 mt. mélységben egy sósforrást találtak. Az összes munkálatok annyira bevannak végezve, hogy a víz már használatba vehető, most csak a Nagyméltóságú m. kir. miniszter ur engedélyét várják.

— **A fagyos szentek.** Szervác, Pongrác, Bonifác, különös meglepetésben részesítették a gazdákat: kánikulai hőséget bocsátottak az Országra. Orbán pedig, a gazdák réme, meghozta az ohajtva várt májusi esőt, aminek a eseppeje aranyat ér. Így elmondhatjuk, hogy a fagyos szentek ezidén jól viselték magukat.

— **A bécsi „Das Kind“** kiállításon meglepő eredményekre jutott Dr. Faerber gyermekorvos 36 gyenge gyermeknél, kiket „Energín“ csukamájolajesokolávéval táplált. 8 heti kúra alatt az addig étvágytalan, beteges gyermekek szüleiket folyton enivalóért zaklatták, előre kaptak és hizásnak indultak. Volt olyan is közöttük, ki 8 hét alatt 3 és fél kilót hizott.

— **Az alkoholi.** Egy vidéki faluban afféle szabad liceumot rendezett az állami tanító. A szép vasárnapi alkonyaton ájtatosan hall-

gatták a rektor észhez szóló, okos szavait az alkoholról, a pusztító rémről, amely az emberi élet alattomos gyilkosa. A tanító beszéde nagyon tetszett a hallgatóknak, akik az alkoholelleses előadásról gondolkozva ballagtak el a — nagykorcsmába. Utközben a bíró egy borvirágos orru esküdttel beszélgetett:

— No Mihály, mit szólsz az oktatáshoz?

Az atyafi helyeslőleg bólogatott:

— Jó dolog, bölcs dolog. Tisztára igaza van a tanítónak. Nem is iszok én alkoholt. Iszik a tehén! Amig jó bor, jó sör, jó seprúpálinka van a világon, minek igyak alkoholt?

— **Az országos címer és nemzeti lobogó védelme.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter május hó 8-iki kelettel az országos címer védelme tárgyában körrendeletet küldött valamennyi megyei és városi törvényhatóságnak, a budapesti államrendőrség főkapitányának és a fumei kir. kormányzóknak. A belügyminiszter a kihágásokról szóló 1879. évi XL. t.-c. 1. §-a alapján a következőket rendeli el: aki a magyar korona országai egyesített, vagy az ország külön címerét szándékosan elferdítve használja, illetőleg alkalmazza, ugyszintén az, aki ezt a címet, vagy nemzeti lobogót az állam méltóságát sértő módon használja, illetőleg alkalmazza, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— **Árlejtés.** A 24. honvéd gyalog ezrednek Sepsiszentgyörgyön való összpontosítása tartalmára a kenyér, zab, széna és alomszalma szükségletnek szállítás útján való biztosítása iránt Sepsiszentgyörgy r. t. város városházában folyó év június hó 10 én árlejtés fog tartatni. A közelebbi feltételek a helybeli honvéd állomás parancsnokságánál megtudhatók.

— **Miniszteri döntés.** A földmivélsügyi miniszter elvi határozatként kimondta, hogy a mezei öülöt területét, bármily hosszú ideig s állandóan is azt valaki, birtokba venni nem lehet.

— **Az árva és nyomorék gyermekek.** Magyarországon az árvaházak száma 108. Ebből az állam fentart ötöt, a helyhatóságokra esik 19, a felekezetekre 56, a közalapítványokra 5, a hadseregbe 2 s a társas egyesületekre 22. Az összes árvaházakban 551 tanerő foglalkozik, kiknek keze alatt 2244 fiu és 2405 leányka van. Egy intézetre átlag 40—40 gyermek esik. Gyermekmenedékünk 18 városban van, mükadik bennük 1554 tanerő, a növendékek száma 29,000. Szeretetház 12 van. A tanerők száma 110, a növendékeké 1167. A testileg nyomorék gyermekekről a következő intézmények gondoskednek: 15 siketnéma intézet, 1 vak- és siketnéma intézet, 4 intézet a hülyék gondozására. Javitóintézet 5 van, 4 fiuk, egy pedig lányok számára.

— **Érettségi — görögből.** Alig néhány esztendeje, hogy eltörölték a főgimnáziumban a görög nyelvből az érettségi vizsgálatokat. A közoktatásügyi miniszter a napokban rendeletet intézett a tankerületi főigazgatókhoz, melyben megengedte, hogy azok, akik óhajtanak, tehetnek görög nyelvből is érettségit. Erre azért van szükség, mert sok külföldi egyetemen megkövetelik a görög nyelvű érettségit.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

H. A. Szekelyudvarhely. „Csont Est-ván esete“ legközelebb sóra kerül. Kérjük b. türelmét.

S. D. Nagyszeben. A beküldött cikkben nincs más leírva csak az, hogy miért lett ön unitáriusból, — róm. katolikus. Mert azt írja — szerinte ez (ti a róm. kath!) az egyedüli idvezítő vallás! Ez az ön hite és meggyőződése s mi ezt respektáljuk és tiszteljük. De most már azt kérdezzük öntől, hogy mennyiben érdekli ez a fejtegetés a n. é. közönséget? Hát ha erre a cikkére egy unitárius pedig azt fogja replikázni, hogy szerinte pedig az unitárius vallás az egyedüli üdvözítő! Azután jön egy református stb... Akkor hova lyukadnak ki ezen polemikából? Mi lehet ennek a vége?!.. Nem közölhető.

Ilonkámhoz. Az eszme, a gondolat jó, talán itt-ott föl is csillan benne, az érettség szimboluma, de a kidolgozása, mértéke, rim-elhelyezése, sőt rimeit is olyan gyarlók, mintha — Vörösmarty szerint — „nyelvünk vaskorszakát élné. Ezeket az Ilona dalokat“ küldje el egyenesen hozzám!

G. D. Fogaras. A vizsgálat erélyesen folyt s annak idején az eredményt közölni is fogjuk, de még most idő előtti, most nem tudni hova fog kilyukadni. Legyen türelemmel, mert dr. Vermes István brassói kir. ügyész és Császár Béla kir. törv. bír. vezették. Továbbá számvizsgáló szakértők: Székely Manó a „Taglich és Fleissig-féle cég“ kiváló főkönyvelője és Hobián János m. kir. pénzügyi számvizsgáló. Ennyi most elég, mert ez a valóságnak megfelel.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID

A szépség!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kezegetve arcát. A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre teszi arcborát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban) sok embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztatlansága (szepelő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a felfaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem birta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leg gondosabb, tehát hatása is rögtön és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kezegetni és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szepítőszert a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szepelőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrarkát, mitesszert, arc- és kézvörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s amellyel a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy tégely ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème színben) 1 K. 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész. Arad.

Főraktár Fogarason:

Dr. Kontesveller Károly, Hermann
P. János, Steinburg A. Pildner
gyógyszerészeknél.

Titanit biztonsági robbantószergyár CEIPEK ÉS TÁRSAI TRENCSEN.

Az első biztonsági robbantószergyár Magyarországon.

A „Titanit“ ütés, hő, surlódás, nyomás iránt teljesen érzéketlen.

A „Titanit“ nem fagy meg.

Robbantó erejére, repesztőképességére nézve az eddig ismert összes brizans robbantóanyagokkal versenyez.

Kezelése egyszerű és teljesen veszélytelen.

A Titanitra nem vonatkoznak a keresk. és belügyminiszteriumok azon óvrendelei, melyek a többi robbantószerre nézve elengedhetetlenek.

Vasuti és gőzhajó állomásokon a szállítmányok mint bármely más szállítmány kezelhetnek. De a fogyasztóknál is bárhol elhelyezhető.

Szállítása nem úgy mint a többi robbantószerre explosív vonattal, hanem bármely vonattal, hajóval és postával, bármely időben történhetik.

A Titanit ára a robbantószerre napi árát sohasem fogja túlhaladni. Kísérleteket a gyár műszaki mérnöke bármikor és bárhol a gyár költségén szívesen végez és a Titanit fenti előnyeit be is igazolja.

Az államnak első szaktekintélyei is megerősítették a Titanitnak itt felsorolt összes kiváló tulajdonait és előnyeit.

A gyár január hóban üzembe lépett és bármely megrendelést a legpontosabban teljesíteni képes.

Egyedüli központi raktár és elárusítási képviselő: Brassó, Háromszék, Csik, Udvarhely, Nagyküküllő, Fogaras és Szeben megyékre:

ALBERTFY és THEIL Brassó,

ahonnan minden rendelvények gyorsan eszközöltetnek.

HA

Házát

Földjét

Birtokát

Üzletet

Gyárát

Malmát

eladni, vagy olyat venni szándékszik, úgy forduljon teljes bizalommal hozzánk

„ALLGEMEINE
VERKEHRSZEITUNG“

(Österr. Geschäfts und Realitäten Verkehrshalle)

WIEN, IX. Althangasse 17.

Óriási vevőforgalom az egész osztr.-magyar Monarchiából. Az eladók nem fizetnek közvetítési díjat. Gyors üzlet lebonyolítás. A vállalat egy tagja itt időzik, ha érdekében van, úgy kérje azonnal költségnélküli látogatását a fenti címtől.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 63,

Altal a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

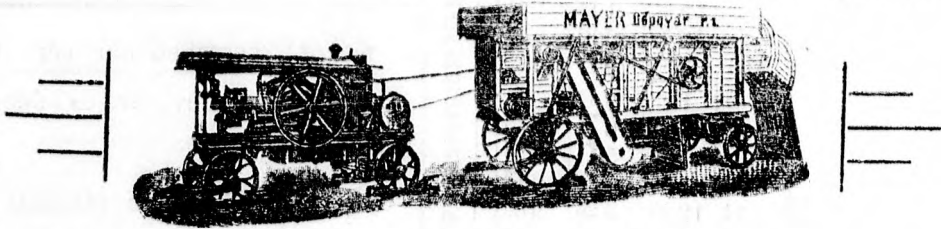
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, léhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,

sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szečskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók (lőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Hazai gyártmány!   Kitűnő munka!

Mayer vas- és fémtöredé részvénytársaság
gépgyár SZOMBATHELY-BUDAPEST,
VI. kerület, Váci-körút 61. szám.

Benzinlokomobil-cséplő-szerelvények. Stabil-benzinmotorok.
Szívógázmotorok faszén-, koks- és antracit-fűtésre 120 HP-ig.
Malomépítészeti. Szab. hydr. borsajtók, olajprések
és mindennemű gazdasági gépek.

Kedvező fizetési feltételek. Árjegyzékek kívánatra ingyen s bérmentve!

Alkalmi könyvvétel

teljesen új állapotban!

 Kötetenként 3 kor. helyett kötve csak 1 kor.

Bolanden. Barbarossa. Berta királyné,
Császár és állam ellen. A
nászut. Savonarola. Canossa
2 köt. Gusztáv Adolf 2 köt.
Várossy Gy. Szivárvány. Vörös Dániel.
Baróti L. Ezer év.
Dvorzák I. Adomák és veszemék 4 köt.
Didon P. Felbonthatatlanság.
Amicus Juventulis. Pályamutató.
Grósz Gizella. Az asztalfából, füzve.
Mantegazza. A szerelem élettana (füzve)
4 kor. helyett 1 kor. 50 fill.

Sziklai Soma. Glosszák (füzve) 8 kor.
helyett 2 kor.
Montepiu. Szelem 6 fensége (9 füzet,
füzve) k. 14.40 helyett 3 k.
Szilágyi. A magyar nemzet története.
(3 k. díszk.) 24 k. helyett 18 k.
Brehm. Az állatok világa. (10 k.) 180 kor.
helyett 130 kor.
Nagy Arany Biblia, remek díszkötésben tel-
jesen új állapotban 160 kor. helyett 120 kor.
(részletfizetésre is) kapható.
Nick Carter, Serloch Holmes, Nobodi, Buffalo
Bill, detektív regények 30 és 25 filléres fű-
zetekben megjelenés után azonnal kapható

Thierfeld Dávid könyvkereskedésében.

Nádpatak gyógyfürdő.

Jod-, kén- és sóforrással megáldott fürdőhelye.

Pótolja: Lipik-, Hall- és Csiz vizét. Reoma, köszvény, Ichias bántalmaknál
utólérhetetlen gyógyeredményü. Női betegségek, vérszegénység és idegségnél
kiváló gyógyhatásu. Idény: június elsejétől — szeptember elejéig.

Egy órai kocsit a pályaudvartól (Nagyküllő vármege).

Erdők, árnyékos sétányok, modern lakások, zene elsőosz-
tályu ellátás. Elő- és utóidényben tetemes árengedmény a szobaárakból.
Vasuti állomása: Alsószombatfalva, hol minden alkalommal kocsik kaphatók.

Postahivatala: Nagysink, mindennapi postaforgalommal.

Prospektust bérmentve küld és mindennemű felvilágosítással a legnagyobb kész-
séggel szolgál:

A fürdőkezelőség.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a
Portland-Cement-Gyár
Brassóban.

Fogaraszon kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedésében.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogaraszon.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

Caspari Frigyes

és Tarsai

Medgyes (Nagyküllőm.)

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes fais-
kolai cikkeiket u. m.: magonc, kömogu
és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és
ribiszke cserjéket, málnákat, földiepret,
díszcserjéket, gyümölcsfa vadonocokat,
sövénynek valót, tülevelű fákat, ró-
zsákat stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Brilláns kékitő

KOCKÁBAN.

1 kocka elegendő
1 nagy mosáshoz.

Ezen kékitő fölülmul
minőségre nézve minden
eddiggi kékitőt

1 kocka (4 fillér) egy
pohár langyos vízben
feloldva kiadósabb mint
egy üveg folyékony kékitő

Kapható minden fűszer-üzletbe.

Főraktár Fogaraszon:

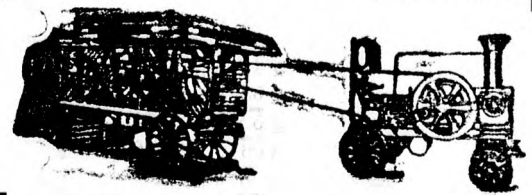
Thierfeld Lipótnál.

Kalmár és Engel

MOTOR ÉS GÉPGYÁRA

Városi raktár: BUDAPEST. Gyár és iroda:
V. Lipót-kör. 18. VI. Úteg-u. 19.

Ajánlja egy cséplőgépet, mint malomüzemre leg-
egyszerűbb benzínmotorjait, benzinlokomobiljait,
valamint szívógázmotorjait, melyek V. Lipót-
kört 18. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás
kitűnő cséplésért! Egyedül létező újdonság!

Ezen motorok egyenletes járása és bámu-
latos egyszerű szerkezetük folytán bármely
legjáratlanabb ember által is azonnal köny-
nyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre.